

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เสนอต่อกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำไปในการกำหนดนโยบายและการวางแผนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริหารจัดการให้ดียิ่งๆขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 65 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และเทคนิคการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้
  - 1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกลุ่มและสมาชิกกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 65 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคในการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเป็นโควตา (Quota) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ จำนวน 4 คน กลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ จำนวน 6 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มทอผ้าบ้านปรือเวง ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7191

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อนำมากลับมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ และหาความถูกต้องของแบบสอบถาม แบบสอบถามจำนวน 65 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากสมาชิกกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ จำนวน 4 คน และสมาชิกกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ จำนวน 6 คน ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองแล้วสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์แต่ละด้าน เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้ง ซึ่งหากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติม ซึ่งการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกเทปทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อกลุ่มทุกครั้ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง แสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 การดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีอุปมาน (Inductive Method) โดยนำประเด็นย่อยมาพิจารณาคความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันเพื่อหาข้อสรุป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด และด้านการบริหารการเงิน ตามลำดับ

2. ผลการสัมภาษณ์และข้อเสนอแนะผู้ให้สัมภาษณ์ของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับด้านการจัดการ เพราะกลุ่มมีการมอบหมายหน้าที่และกำหนดความรับผิดชอบให้แก่สมาชิก โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ รับผิดชอบ ด้านการเงินกลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็น ค่าแรง ค่าวัสดุคิบ มีการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย โดยมีประธานกลุ่มเป็นผู้ดูแลเงินที่ได้จากการขายแล้วหักค่าใช้จ่ายจะเก็บไว้เป็นเงินทุนหมุนเวียนต่อไป พบปัญหา ด้านการเงิน เพราะกลุ่มขาดเงินทุนสำรองที่จะผลิตสินค้า ถ้าถูกคำสั่งสินค้าจำนวนมาก ๆ เงินสำรองก็ไม่พออยากให้งานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเงินทุน โดยอาจช่วยในเรื่อง ค่าวัสดุอุปกรณ์ บรรจุภัณฑ์ ให้กับกลุ่ม

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางที่จะส่งเสริมและการดำเนินงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้กลุ่มอาชีพอื่น ๆ นำไปวางแผน ปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนต่อไป ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชน ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้าน

การบริหารการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มมีการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน สมาชิกมีความชำนาญงาน วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีปริมาณเพียงพอ สามารถผลิตสินค้าได้ทันตามกำหนด มีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการผลิต มีการส่งเสริมการขายสินค้า โดยการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย และการออกขายสินค้าตามงานแสดงสินค้า สินค้าที่ผลิตก็มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า มีการจัดทำบัญชีและมีการระดมเงินทุนในกลุ่มสมาชิก เพื่อใช้หมุนเวียนในการดำเนินงาน ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย มนเทียร โรหิตเสถียร (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการมอบหมายหน้าที่และ การจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่มอบหมายตามความชำนาญ มีการควบคุมและติดตามการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม กลุ่มมีการประสานงานภายในอย่างราบรื่น มีการควบคุมการทำงานของสมาชิก โดยสามารถผลิตได้ทันตามกำหนดทุกครั้ง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย สิรินทร ชัยเวทย์ (2550 : 36) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของชุมชนจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ผลการวิจัยด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ มีการสำรองวัตถุดิบไว้รองรับจำนวนการผลิต มีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการผลิต กลุ่มตรงต่อเวลา มีคุณภาพได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ม.ผ.ช.และ อ.ย กำลังในการผลิตเพียงพอต่อการผลิต ผลิตสินค้าได้ทันตามเวลาที่กำหนด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย ธนาคาร เรื่องศิลปีสุวิทย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตภัณฑ์จักรสานในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าด้านการผลิตและด้านการตลาดอยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ มีการโฆษณาหรือส่งเสริมการขายที่ดี อีกทั้งสินค้าที่มีคุณภาพเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าไปในตัวจึงทำการตลาดง่าย ลูกค้าเดิมมีปริมาณสั่งสินค้าเพิ่มขึ้น จำนวนลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้น ราคาสินค้ามีความเหมาะสมไม่แพงจนเกินไป มีการพัฒนา

เปลี่ยนแปลงรูปแบบของสินค้าและผลิตภัณฑ์ การติดต่อตลาดในลักษณะขนส่ง มีสถานที่ในการจัดจำหน่ายสินค้าตามงานต่างๆ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย อรรณา อ่อนมาก (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ธุรกิจผลิตภัณฑ์ เสื้ออก ผ้าปลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ มีแหล่งเงินทุนมาจากการระดมทุนหุ้นจากสมาชิกในกลุ่ม หน่วยงานพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร แม้กลุ่มจะยังมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็น ค่าแรง ค่าวัตถุดิบ แต่ก็มีการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีความระมัดระวังในการบริหารการเงินที่มีอยู่อย่างจำกัดเท่าที่จำเป็น เนื่องจากไม่มีหน่วยงานอื่นมาให้ความช่วยเหลือมากนัก เงินที่ได้จากการขายทางกลุ่มจะหักค่าต้นทุนไว้และนำกำไรส่วนหนึ่งมาใช้จ่ายและจะเก็บไว้เป็นเงินทุนหมุนเวียนต่อไป กลุ่มมีเงินลงทุนสำรองจ่ายน้อย ถ้าลูกค้าสั่งซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากเงินสำรองก็จะไม่พอที่จะผลิตสินค้าให้กับลูกค้า ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีรา ไชยเทพ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหาร ในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหาร 4 ด้านคือ การตลาด การผลิต การเงินและการจัดการ

3. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยกำหนดหัวข้อไว้กว้าง ๆ ปรากฏว่ามีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ

3.1 ผลการวิเคราะห์ ด้านการบริหารจัดการ กลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะผลิตสินค้าจะต้องจัดเตรียมวัตถุดิบและแจ้งกับสมาชิกในกลุ่มที่มีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่มอบหมายตามความชำนาญ มีการควบคุมและติดตามการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม โดยควบคุมเวลาและปริมาณงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545 : 12) กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารจัดการ (Functions of Management) แบ่งออกเป็น 5 หน้าที่ คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) 4) การนำ (Leading) 5) การควบคุม (Controlling)

3.2 ผลการวิเคราะห์ ด้านการผลิต พบว่า โดยกลุ่มจัดหาแหล่งวัตถุดิบมาจาก กลุ่มใช้วัตถุดิบในการผลิตจากใบหมอน มีแหล่งวัตถุดิบจากการกลุ่มปลูกเอง จากสมาชิกภายในกลุ่ม และรับซื้อจากหมู่บ้านอื่น กลุ่มตรงต่อเวลามีคุณภาพ กลุ่มมีการสำรองวัตถุดิบไว้ ผลิตสินค้าได้ตาม

ระยะเวลาที่วางไว้เพราะมีความพร้อม และมีการควบคุมคุณภาพสินค้าให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน จากกระทรวงสาธารณสุข ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ม.ผ.ช.และ อ.ช. ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ศิรินทร ชัยเวทย์ (2550 : 36) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนของชุมชน จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการธุรกิจ ชุมชน โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านบริหารการตลาด ด้านการบริหารเงินทุน ด้านการบริหารการผลิต ด้านการ บริหารจัดการ

3.3 ผลการวิเคราะห์ ด้านการตลาด พบว่า กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ แสดงสินค้า นามบัตร ทางอินเทอร์เน็ต กลุ่มมีการจำหน่ายสินค้าทั้งแบบปลีกและแบบส่ง แบบปลีกคือซื้อ ไปใช้ เองมีจำนวนน้อย และแบบส่งลูกค้ามีการสั่งซื้อเป็นจำนวนมากเพื่อนำไปขายต่อ กลุ่มมีการ ประสานงานการตลาดกับชุมชนอื่น เช่น ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และ ด้านการส่งเสริมการขาย มีการส่งเสริมการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิชัย พันชนะเสน (2545 : 31) กล่าวว่า การตลาด คือ กระบวนการของการวางแผนจัดการด้านแนวความคิดเกี่ยวกับ สินค้าและบริการ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด ตลอดจนการจัดจำหน่ายและกระจายตัว สินค้า บริการ ตลอดจนแนวความคิดเพื่อทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนอันนำมาซึ่งความพอใจแก่ลูกค้า และตอบสนองเป้าหมายขององค์การ

3.4 ผลการวิเคราะห์ ด้านการบริหารการเงิน กลุ่มมีแหล่งเงินทุนมาจากการระดมทุน หุ้นจากสมาชิกในกลุ่มและ หน่วยงานพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร และเงินทุนบทบาท สตรี กลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็น ค่าแรง ค่าวัสดุค้ำ มีการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย โดยมี ประธานกลุ่มเป็นผู้ดูแล เงินที่ได้จากการขายแล้วหักค่าใช้จ่ายจะเก็บไว้เป็นเงินทุนหมุนเวียนต่อไป กลุ่มไม่มีหนี้สินค้างชำระ การซื้อขายสินค้าส่วนใหญ่จะจ่ายเป็นเงินสด ปัญหาของกลุ่ม คือ กลุ่มมี เงินทุนสำรองจ่ายน้อย ถ้าลูกค้าสั่งซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก เงินสำรองก็จะไม่พอที่จะผลิตสินค้า ให้กับลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉดา จันทร์สม (2555 : 8-9) กล่าวว่า การบริหารการเงิน (Financial Management) เป็นการจัดการทางการเงินขององค์กรที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการ ได้มาและใช้ไปของเงินซึ่งการบริหารการเงินจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมลงทุน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้ในการประกอบกิจการขององค์กร

กิจกรรมจัดหาเงิน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาแหล่งทุน เพื่อใช้ในการจัดหา สินทรัพย์ตามกิจกรรมลงทุนและดำเนินงาน แหล่งที่มาของเงิน โดยทั่วไปในองค์กรธุรกิจอาจมาจากการกู้ยืม หรือส่วนของทุน (เจ้าของ)

กิจกรรมดำเนินงาน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการหารายได้ และการควบคุมค่าใช้จ่ายขององค์กร โดยผลต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายจะเป็นส่วนเพิ่มให้ทุนของกิจการมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการผลิต ดังนั้นกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ต้องรักษาสิ่งที่ดีๆ นั้นไว้และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป โดยมีการสำรองวัตถุดิบไว้รองรับจำนวนการผลิต มีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการผลิต สินค้าผลิตตรงตามความต้องการของลูกค้า มีเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตที่มีประสิทธิภาพ มีการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบคุณภาพดี ราคาประหยัด เพื่อลดต้นทุน กลุ่มมีการตรวจสอบวัตถุดิบก่อนผลิตทุกครั้ง ควรรักษาไว้ในสิ่งที่คืออยู่แล้ว และมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และสำรวจปริมาณงานเพื่อการวางแผนในการผลิตต่อไป

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารการเงิน ดังนั้น กลุ่มธุรกิจชุมชนบ้านเกตุเหนือ ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุน และขอความร่วมมือหน่วยงานอื่นให้มาแนะนำความรู้ในการบริหารการเงิน เพิ่มทักษะ แก่คณะกรรมการ เพื่อการบริหารด้านการเงินอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์สัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มมีการวางแผนการบริหารจัดการที่ดี กลุ่มใช้วัตถุดิบในการผลิต มีแหล่งวัตถุดิบจากการที่กลุ่มปลูกเองจากสมาชิกภายในกลุ่ม และรับซื้อจากหมู่บ้านอื่น กลุ่มตรงต่อเวลามีคุณภาพ ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มมีการสำรองวัตถุดิบไว้ พบปัญหาด้านการผลิต คือ กลุ่มมีการสำรองวัตถุดิบไว้ แต่บางครั้งวัตถุดิบที่ต้องใช้ ในบางครั้งไม่เพียงพอต่อการผลิต เนื่องจากต้องใช้ใบหม่อนที่สมบูรณ์ ดังนั้นกลุ่มจึงได้ดำเนินการหาแหล่งวัตถุดิบเพิ่มเติมพร้อมทั้งให้คำแนะนำผู้ปลูกหม่อนได้ผลิตวัตถุดิบให้มีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในเชิงการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากหลาย ๆ ฝ่ายรวมทั้งแนวความคิดและปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม

2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ที่มีประเภทธุรกิจเดียวกัน